

**СОЦІАЛЬНО -ЕКОНОМІЧНА ТРАНСФОРМАЦІЯ
СУСПІЛЬСТВА У ПРОЦЕСІ РОЗБУДОВИ ДЕРЖАВНОСТІ
УКРАЇНИ, ЄВРОПЕЙСЬКОЇ І СВІТОВОЇ ІНТЕГРАЦІЇ**

УДК 658.011(075)

Вячеслав Ксенофонович ВАСЕНКО,

професор кафедри соціально-економічних дисциплін Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ, доктор економічних наук, професор

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-0660-0037>

**КОГНІТИВНІСТЬ ЯК ПЕРЕДУМОВА
СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ**

Динамічне ринкове середовище вимагає від суб'єктів господарювання чітко спланованих дій та заходів щодо забезпечення його розвитку. Формування стратегії розвитку визначається забезпеченням провідної мети підприємства, що гармонійно поєднує його цілі за високої сучасної наукоємності продукції, що, на наш погляд, має базуватися на наукових знаннях, інноваціях менеджменту та різних нововведеннях, так як об'єктивна необхідність управління будь-яким суб'єктом господарювання зумовлена процесами поділу праці.

Сьогодні головною метою розвитку української економіки є орієнтація підприємств на стратегічний розвиток. За таких умов функція управління взагалі, а стратегічного управління зміними зокрема, повинні органічно відзеркалювати процеси планування, організування, мотивації, контролю та координації, як найважливіших векторів сучасного менеджменту.

Це, у свою чергу, суттєво видозмінює місію підприємства – тобто якісну мету, задля якої існує підприємство у соціально орієнтованій ринковій економіці.

Сутність місії підприємства, побудованої на сучасних знаннях є набагато складнішою, гнучкішою і ефективнішою, ніж побудованої на застарілих знаннях, чи інтуїції керівника. Підприємства першого типу більш стійкі в ринковому середовищі і майже ніколи не банкрутують, тоді як другого типу функціонують нестабільно, там постійні «аврали», будь-який невдалий маневр діяльності, пов'язаний з високим ризиком банкрутства [1, с. 61].

Місія, побудована на знаннях, складається на основі довгострокового «бачення» того, що підприємство прагне зробити та з того якою компанією воно має стати. Бачення дуже тісно пов'язане з філософією функціонування підприємства – інтегрованої частини управління, що дає змогу усвідомити майбутнє, керуючись наявною чи бажаною позицією, способом життя організації, які є основами процесу мислення, інтелектуальних робіт, що зумовлюють процеси, процедури, технологію та зміст рішень.

Стратегія підприємства – це його довгостроковий курс, спосіб досягнення цілей, які воно визначає для себе і альтернативних варіантів, керуючись власними міркуваннями в межах своєї політики, тобто певних правил економічної гри, що віддзеркалюють певний стратегічний набір – систему стратегій різного типу, що має за мету позитивно вплинути на когнітивність сприйняття нововведень та змін на підприємстві.

Термін когнітивність (“cognoseere” з латинської – “знати”) вперше започаткували представники когнітивної теорії психології масової комунікації, яка виникла у 60-х роках минулого століття, які вважали, що поведінка людини детермінована її знаннями, які трактуються як проінформованість.

Ця теорія дозволяє подивитися на вплив не тільки як на процес засвоєння знань, але і як процес взаємодії свідомості, при якому настанови перетворюються на переконання, почуття, волевиявлення, тобто процес сталої організації почуттів, знань, мотивів, через які висловлюється відповідне ставлення до суспільних явищ.

Проведені нами дослідження літературних джерел і практики управлінської діяльності за роки незалежності України переконливо показують, що стратегічна мета підприємства й держави успішно реалізується, коли вона побудована на знаннях і має високу науково-методичну обґрунтованість.

Сьогодні всі політичні сили України повинні чітко усвідомлювати що з подальшим розвитком суспільних продуктивних сил ефективність національного виробництва визначатиметься не витратами праці виробництві, а у науковій сфері, загальним рівнем розвитку науки, ступенем її застосування у технологічних процесах.

На превеликий жаль, аналіз ситуації з фінансуванням науки в Україні свідчить зовсім про інше – витрати на науку майже щорічно постійно урізаються, незважаючи на те, що стаття 48 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність чітко визначає: «Держава забезпечує бюджетне фінансування наукової і науково-технічної діяльності у розмірі не менше 1,7 відсотка валового внутрішнього продукту України. ... Видатки на наукову і науково-технічну діяльність за рахунок державного бюджету є захищеними статтями видатків бюджету» [2].

Сьогодні ВВП України складає більше 2 трлн. грн., звідси згідно із Законом на науку на 2018 рік необхідно виділити 34 млрд. грн., але виділено майже в 6 разів менше.

Крім того, заробітна плата науковців, яка до 1 жовтня 2017 року нараховувалася залежно від мінімальної заробітної плати, повинна була би удвічі зрости у зв'язку із збільшенням з/п. При цьому згідно з новою постановою КМУ України заробітна плата науковцям буде розраховуватися в залежності від розміру прожиткового мінімуму в країні, тобто залишиться майже незмінною (практично замороженою), тоді як тарифи на енергоносії (газ, електроенергію) продукти харчування постійно зростають швидкими темпами.

На наш погляд, МОН України, проводячи освітянську реформу не врахувало такої ситуації в державі, а тому має поправити прорахунки допущені на її початку, з тим щоб оплата праці науковців була дійсно достойною і престижною.

Список бібліографічних посилань:

1. Васенко В. К. Стратегічне управління підприємством: навчальний посібник / В. К. Васенко. – Черкаси: СУЕМ, 2008. – 195с.

2. Про наукову й науково-технічну діяльність Закон України від 26.11.2015 р. №848-УІІ // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016, №3, ст. 25

УДК 341.232:323.28

Вікторія Вікторівна ГРАЧОВА,

заступник начальника кафедри Воєнно-дипломатичної академії імені Євгенія Березняка, кандидат юридичних наук

МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ЗАБОРОНИ ДІЯЛЬНОСТІ ТЕРОРИСТИЧНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Активна діяльність терористичних організацій у світі зумовлює суттєве зростання загрози міжнародному миру, безпеці загалом та національній безпеці окремих держав. Авторитетна вчена Л. А. Моджорян слушно вказувала, що «найважливішою умовою забезпечення ефективності боротьби з тероризмом є заборона перебування на території держав терористичних організацій» [1, с. 28], однак правовий механізм такої заборони нею не розглядався. Зважаючи на сучасну специфіку діяльності терористичних організацій: міжнародний розмах цієї діяльності, їх здатність до реалізації масштабних акцій та кампаній, що спричиняють значні людські втрати та серйозні політичні й економічні наслідки, злиття діяльності терористичних організацій та міжнародної організованої злочинності, намагання цих організацій отримати доступ до зброї масового знищення тощо, актуальним завданням є запобігання та припинення діяльності таких організацій. Зважаючи на вказане, важливим